

OD REDAKCJI

Bank, który można uznać za bezpieczny, charakteryzuje m.in. dobra – bądź bardzo dobra – kondycja finansowa. Ocena tej kondycji jest ważna z perspektywy zadań, jakie stoją przed instytucjami sieci bezpieczeństwa finansowego. Wczesne rozpoznanie problemów bądź niekorzystnych tendencji, powinno umożliwić szybką reakcję i wskazanie niezbędnych działań zaradczych. Od wielu lat podejmowane są próby stworzenia systemów analitycznych, które ułatwiłyby to zadanie. Problemem w zbudowaniu takiego systemu nie jest brak narzędzi, lecz dynamicznie zmieniające się otoczenie działalności bankowej. Jak pokazują doświadczenia, kreatywność i innowacyjność (nie zawsze odpowiednio przejrzysta) w dziedzinie finansów utrudniają stworzenie narzędzia analitycznego o wysokiej skuteczności, chyba że sektor bankowy trzyma się z daleka od mało przejrzystych innowacji.

Ze względu na wagę tego problemu, 4 artykuły w bieżącym numerze „Bezpiecznego Banku” zostały poświęcone wybranym zagadnieniom oceny kondycji banków. Zaprezentowano w nich nie tylko różnorodne narzędzia wykorzystywane do oceny, ale także praktyczne problemy, które utrudniają jej przeprowadzenie z zastosowaniem standardowych narzędzi.

Autorzy skoncentrowali swoją uwagę na:

- ❖ analizie porównawczej banków, która odgrywa kluczową rolę dla właściwej interpretacji i tym samym dla prawidłowego wnioskowania;
- ❖ problemach z wykorzystaniem sprawozdań finansowych jako podstawowego źródła danych i informacji do oceny działalności banku – dzięki analizie różnic pomiędzy amerykańskimi standardami rachunkowości (US GAAP) a standardami międzynarodowymi (MSR/MSSF) można wykazać, w jaki sposób Lehman Brothers ukrywał swoją rzeczywistą ekspozycję na ryzyko; jest to interesujący przykład, z którego płynie nauka nie tylko dla analityków rynkowych, ale także dla instytucji sieci bezpieczeństwa finansowego;
- ❖ zastosowaniu metody DEA (*data envelopment analysis*) do oceny efektywności banków – jest to jedna z technik (odmienna od typowych wskaźników finansowych) pozwalająca ocenić efektywność działania względem *benchmarku*; w artykule zaprezentowano wyniki badań dla 12 wybranych banków komercyjnych działających w Polsce;

- ❖ znaczeniu zarządzania dochodami (*earnings management*) dla rzetelności prowadzonych analiz finansowych; jednym z elementów jest wygładzanie dochodów (*income smoothing*) dzięki tworzeniu/rozwiązywaniu odpisów na portfel kredytowy; ocena jakości portfela kredytowego oraz poziomu tworzonych rezerw/odpisów jest jednym z kluczowych elementów w ocenie kondycji banków.

Ze względu na trwający globalny kryzys finansowy i wiele zmian, jakie ze sobą niesie, zaprezentowano także *shadow banking* i nowe regulacje tej sfery działalności finansowej w USA. *Shadow banking* uważa się za jedno ze źródeł kryzysu.

Tradycyjnie swoje miejsce w „Bezpiecznym Banku” znajdują analizy zagranicznych systemów gwarantowania depozytów. Tym razem dokonano prezentacji rozwiązań tureckich.

W końcowej części numeru Czytelnicy odnajdą recenzje dwóch książek. Pierwsza z nich dotyczy oceny zdolności kredytowej gminy i mieści się w kręgu zagadnień związanych z zarządzaniem ryzykiem w bankowości. Druga zaś nawiązuje do trwającego kryzysu finansowego. Nie koncentruje się ona jednak na toksycznych instrumentach finansowych czy niewłaściwej polityce kredytowej, lecz na kwestiach fundamentalnych relacji pomiędzy światem finansów a gospodarką. Wymowny jest tytuł tej publikacji *Finanse po zawale. Od euforii finansowej do gospodarczego ładu*. Lektura skłania do refleksji nad rolą finansów w gospodarce. Bardzo dobrze ujmuje to tytuł oryginału: *Finance servante ou finance trompeuse (finanse służebne czy finanse oszukańcze)?*

Z życzeniami miłej lektury!

Małgorzata Iwanicz-Drozdowska